De vergeten Nassau

De dwarsbalken van de Grote Kerk in Leeuwarden kraken door de storm die rond de kerkmuren raast. Achterin de kerk, onder de gigantische glas-in-loodramen staat het graf van Willem Lodewijk van Nassau-Dillenburg, beter bekend als Us Heit, en zijn vrouw Anna van Nassau er stilletjes bij. Voor het grafmonument staan Jan-Dirk van Ravensteijn en Ella de Jong, volledig in zestiende-eeuws kostuum.

,,Toen ik dertig jaar geleden in Leeuwarden kwam wonen'', begint Jan-Dirk, ,,zag ik de deur van de Grote Kerk eens openstaan. Toen ik binnenkwam, dacht ik dat het graf van een adellijke familie was. De toenmalige koster vertelde mij over de Nassaus die er liggen. Ik was verbaasd dat dit verhaal amper in de geschiedenisboeken staat. Toen besloot ik de Nassaus op de kaart te zetten." Tien jaar later, na diepgaand onderzoek naar onder andere de stambomen van de vorstelijke familie, begon de theatermaker met stadswandelingen. ,,Mensen kunnen kiezen met welke personage uit de geschiedenis van de Nassaus zij op pad willen."

Het feit dat Us Heit van 1587 tot 1620 stadhouder van Leeuwarden was, was niet de enige reden dat het koppel daar woonde. ,,De meeste mensen kennen Us Heit wel, maar Anna is de vergeten Nassau. Dat is onterecht. Als zij er niet was geweest, waren de Nassaus nooit naar Fryslân gekomen." Het liefdespaar namelijk was namelijk directe familie van elkaar. ,,In die tijd was ook al bekend dat de kans op kinderen met een aangeboren afwijking groot is bij dit soort relaties. De familie accepteerde het huwelijk niet. Men sprak van een bloedzonde. Leeuwarden was ver weg van die familie, dus daar werd het paleis gebouwd dat nu nog steeds bekend staat als het Stadhouderlijk Hof."

Vanaf 25 november trekken Ella en Jan-Dirk als Anna en Us Heit door de provincie om te laten zien wie deze relatief onbekende vorsten waren. Essentieel voor het duo is de historische accuraatheid van de voorstelling. ,,Het stuk speelt zich af aan de eettafel. We spelen het al overleden echtpaar'', legt Ella uit. ,,Alleen weet het echtpaar niet dat het publiek ze kan zien en horen. We roddelen daarom over de toeschouwers. Dat leidt tot hilarische momenten. Daarentegen bespreken we ook zeer persoonlijke verhalen over het verleden en het huwelijk van Anna en Us Heit. De man-vrouwverhouding was toen niet zo verschillend van hoe die nu is."

Het lied 'Nooit een kind' is voor Jan-Dirk en Ella is één van de hoogtepunten uit de voorstelling. ,,Dat lied heeft een dubbele betekenis", legt Jan-Dirk uit. ,,Ten eerste hebben Anna en Us Heit nooit een kind gekregen. Anna is gestorven tijdens een vermoedelijke buitenbaarmoederlijke zwangerschap. Daarnaast hebben ze allebei door hun adellijke status nooit kind kunnen zijn."

Het grafmonument waar Jan-Dirk en Ella staan is een replica van het origineel. Achter hen is een muurschildering waarop te zien is hoe glorieus het oorspronkelijke monument was. ,,In 1795 is de oorspronkelijke tombe vernield'', verklaart Jan-Dirk. Resultaat was de replica en de muurschildering in de Grote Kerk. In 1906 verscheen het standbeeld van de stadhouder op het Gouverneursplein in Leeuwarden.

Foto's: https://drive.google.com/open?id=0B-4hMjtMJfcbU19PX2RSMWhNX0E

Leeuwarden Fryslân 2018

Culturele Hoofdstad van Europa

Bezoekadres
De Blokhuispoort
Blokhuisplein 40
8911 LJ Leeuwarden

Postbus 2529
8901 AA Leeuwarden

+31 (0)58 2338266
info@2018.nl
www.2018.nl

BTW NL822.99.9456.B.01
KvK 50930931
IBAN NL48 INGB 0007 298 891

Hoofdsponsors ING LOF arriva